

ممکن است ایران در سفر گروسی به او بگوید در صورت تشدید تهدید نظامی، تغییراتی در روند بازرسی‌ها ایجاد می‌کند

خدا حافظی با بازرسان آژانسی؟

علی ملکی

خبرنگار گروه سیاست

رافائل گروسی، مدیرکل آژانس انرژی اتمی امروز در حالی به تهران می‌آید که رابزنی‌های ایران و آمریکا بر سر مسائل هسته‌ای در حال انجام است. از زمان انتشار اخبار مذاکرات طرفین، ادعاهای مختلفی درباره شروط طرفین بر سر مسائل هسته‌ای آغاز شد. نگاه بدبینانه مبنی بر برچیده‌شدن کامل این تأسیسات از ایران بود که ریشه در پروژه لیبیزاسیون مطروحه توسط نتانیاهو و سناتور جمهوری‌خواه داشت. تحلیل دیگر اما مبتنی بر حفظ ظرفیت غنی‌سازی کنونی و استفاده از آن برای مسائل غیرنظامی بود. استسینو ویتکاف، نماینده ترامپ در مذاکرات غیرمستقیم تهران واشنگتن، شب گذشته در مصاحبه‌ای با فاکس نیوز ادعا کرد که آن‌ها [ایران] نیازی به «غنی‌سازی بیش از ۶۷/۳ درصد» ندارند، اما در برخی موارد تا ۶۰ درصد و در موارد دیگر تا ۲۰ درصد غنی‌سازی کرده‌اند که این پذیرفتنی نیست. این در حالی است که ایران طبق برجام همین میزان ۳/۶۷ غنی‌سازی را داشت اما با بدعهدی آمریکایی‌ها و خروج از این پیمان میزان غنی‌سازی افزایش یافت. دونالد ترامپ هم دوشنبه‌شب در دیدار با رئیس جمهور السالوادور، تهدیداتش علیه ایران را تکرار کرد و در پاسخ به سؤال یک خبرنگار مبنی بر اینکه این تهدیدات شامل حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران می‌شود، گفت: «البته که شامل آن می‌شود.» کتا هم قرار گرفتن این گزاره‌ها اهمیت شش‌شنبه سفر گروسی به عنوان مدیرکل آژانس به ایران را دوچندان می‌کند.

گروسی در نقش مکمل؟

سفر گروسی در مقطع حساسی از دیپلماسی هسته‌ای ایران انجام می‌شود. تمای ترامپ برای مذاکرات مستقیم و از آن طرف تهدیدات مکرر حمله نظامی به ایران، تحرکات وحشیانه اسرائیل و عدم استقبال آن‌ها از هرگونه توافق بین ایران و آمریکا و سیاسی‌کاری‌های خود گروسی علیه تأسیسات هسته‌ای ایران بخشی از فضای کنونی معطوف به تصویر کشور است. گروسی مدعی است که پیشرفت‌ی در اجرای پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (NPT) حاصل نشده، ادعایی که با همکاری گسترده ایران، از جمله دسترسی به دوسایت ادعایی ونظارت بی‌سابقه آژانس، در تناقض است. محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی بارها تأکید کرده که تعاملات ایران بر اساس NPT است و فشار برای اجرای پروتکل الحاقی، که ایران به دلیل بدعهدی غرب در برجام آن را لغو کرده، غیرقانونی است. در این میان، مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا در عمان، که از شنبه گذشته آغاز شده، می‌تواند حداقل ایران را از ششیدن تناقض‌های موجود در ادعاهای ترویجی‌ای اروپایی و طرف آمریکایی آسوده کند. این مذاکرات، با واسطه‌گیری

سلطنت‌طلبان و منافقین برای احیای حمایت‌های مالی، علیه دیپلماسی ایران فعال شدند

جیب‌برها برگشتند

هم‌زمان با آغاز مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا در عمان تحرکات هماهنگ گروه‌های اپوزیسیون، به‌ویژه سلطنت‌طلبان و منافقین برای اخلال‌دراین‌رونددیپلماتیک شدت گرفته است. این گروه‌ها که در سال‌های اخیر از ضعف‌های داخلی وفشارهای خارجی به‌عنوان فرصتی برای پیشبرد اهداف خوداستفاده‌کرده‌اند، با انتشار اخبار جعلی و روایت‌سازی‌های تحریف‌شده سعی در به حاشیه بردن مذاکرات و تحت‌فشار قراردادن تیم مذاکره‌کننده ایرانی دارند. رضا پهلوی، در گفت‌وگویی با روزنامه سانندی تایمز ادعا کرده که جمهوری اسلامی در ضعیف‌ترین موقعیت خود طی ۴۶ سال گذشته قرار دارد و زمان سرنگونی آن فرا رسیده است. او با تکرار ادعاهای پیشین خود مبنی بر نقش آفرینی به‌عنوان واسطه‌ای برای دموکراسی، بار دیگر رویای احیای سلطنت را در پوشش شعارهای دموکراتیک مطرح کرده است. در سوی دیگر، منافقین با انتشار شایعاتی مانند داستان جعلی خودکار طلکاری شده‌ای که کاظم غریب‌آبادی، عضو تیم مذاکره‌کننده به گفته آن‌ها از خانه‌سفیر عمان پرداخته‌تلاش کردند اعتبار تیم مذاکره‌کننده ایرانی را خدشه‌دار کنند؛ ادعایی که از سوی سفیر ایران در عمان به‌کل تکذیب شد. هم‌زمان رسانه‌هایی مانند بی‌بی‌سی فارسی با انتشار فایل صوتی منتسب به آیت‌الله منتظری و تحریف‌رونده‌ادگانه‌های دهه ۶۰ در راستای پروژه منافقین برای پرورنده‌سازی علیه ایران گام برداشتند. این اقدامات نه‌تنها با هدف تضعیف موقعیت ایران در مذاکرات بلکه برای احیای منابع مالی اپوزیسیون تحت‌فشار انجام می‌شود. گروه‌هایی که پس از کاهش حمایت‌های مالی آمریکا، اکنون به تکاپو افتاده‌اند تا با ایجاد تشش جایگاه خود را در معادلات سیاسی احیا کنند.

دموکراسی سلطنتی علیه ملت فعال شد

فرزند شاه فراری ایران در گفت‌وگویی با روزنامه «ساندی تایمز» مدعی شد که جمهوری اسلامی در ضعیف‌ترین موقعیت خود طی ۴۶ سال گذشته قرار دارد و زمان سرنگونی آن فرا رسیده است. او با تکرار ادعای نخ‌نماشده خود، اظهار کرد می‌خواهد به‌عنوان واسطه‌ای برای استقرار دموکراسی در ایران عمل کند، نه احیای سلطنت. این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که پهلوی در سال ۱۴۰۱ نیز با توهم به پیروزی رسیدن براندازی، چنین ادعاهایی را مطرح کرده بود، اما نه‌تنها به‌نتیجه‌ای نرسید، بلکه با حمله به‌دیگر اعضای «مشور همبستگی» نشان داد که هدفش انحصاری کردن جریان براندازی برای کسب منافع شخصی است. رفتار او در آن زمان که به تخریب دیگر گروه‌های اپوزیسیون منجر شد، گواهی بر این مدعاست که ادعای دموکراسی خواهی صرفاً پوششی برای جاه‌طلبی‌های سلطنتی است. پهلوی پیش‌تر نیز با اظهاراتی مانند «خواب‌سان دین» از ارتش ایران «به‌وضوح نشان داده که رویای بازگشت به نظام موروثی پدرش را در سر می‌بروراند. این در حالی است که تجربه مشنور همبستگی در سال ۱۴۰۱ حتی برای چند ماه نتوانستت وحدتی نمایشی را حفظ کند، ناکارآمدی او در ایجاد ائتلاف را به‌خوبی نشان داد. اظهارات اخیر پهلوی دقیقاً در زمانی مطرح می‌شود که مذاکرات ایران و آمریکا با هدف کاهش اثر تحریم‌ها بر مردم ایران آغاز شده است. این هم‌زمانی، شائبه هماهنگی سلطنت‌طلبان با جریان‌هایی را که به دنبال تشدید تنش‌ها هستند، تقویت می‌کند. پهلوی با این ادعاها نه‌تنها به دنبال جلب‌توجه‌رسانه‌ای است، بلکه می‌کوشد با ایجاد حاشیه، تمرکز تیم مذاکره‌کننده ایرانی را برهم زند. این رویکرد او که در پوشش دموکراسی خواهی مطرح می‌شود در عمل به نقض سیاست‌های فشار حداکثری آمریکا علیه ملت ایران عمل می‌کند

عمان، با هدف رفع کامل تحریم‌ها در جریان است؛ هرچند گروسی در برهه‌های مختلف به تهران سفر کرده اما این سفر می‌تواند به نوعی مکمل مذاکرات باشد.

تناقض‌های آقای مدیر

رافائل گروسی از زمان تصدی پست مدیرکلی آژانس، بارها به ایران سفر کرده است، اما رفتارهای دوگانه و سیاسی‌کاری او در قبال برنامه هسته‌ای کشور، همکاری‌های دو جانبه را فقط از سوی ایران محقق ساخته و قطعه‌نامه‌های ضد ایرانی که ریشه در گزارش‌های خلاف واقع آژانس دارد، حاکی از عدم همکاری این سازمان با ایران است. او در این مدت حدود هشت سفر به ایران داشته که در اکثر اوقات با اظهارات ضدایرانی همراه بوده است. شهریور ۱۳۹۹ اولین سفر گروسی به ایران در سمت جدیدش بود. او در تهران با علی‌اکبر صالحی و محمدجواد ظریف دیدار کرد. آژانسن ادعاهایی درباره ذرات اورانیوم در سایت‌های اعلام نشده مطرح کرده بود. ایران با حسن نیت، توافقی موقت برای دسترسی آژانس امضا کرد، اما گروسی پس از بازگشت، تحت فشار غرب، همکاری ایران را ناکافی خواند.

اسفند همان سال در آستانه توقف اجرای پروتکل الحاقی، گروسی به تهران آمد و توافقی سه‌ماهه برای نظارت محدود آژانس حاصل شد. این توافق، نتیجه دیپلماسی ایران برای جلوگیری از تنش بود، اما گروسی در گزارش‌های بعدی، با نادیده گرفتن همکاری ایران، بازم اتهامات دو پهلویش علیه دکترین هسته‌ای ایران را مطرح کرد. آبان سال ۱۴۰۰ گروسی با محمد اسلامی و حسین

امیرعبداللهیان دیدار کرد. او پس از بازگشت به وین، ایران را به عدم همکاری متهم کرد، اتهامی که با توجه به نظارت ۱۰ برابری آژانس بر ایران بیش از سایر اعضای NPT در تناقض بود.

در اسفندماه ۱۴۰۱ مدیرکل آژانس پس از گزارش مغرضانه آژانس درباره کشف اورانیوم غنی‌شده ۸۴ درصدی، به تهران سفر کرد. ایران با شفاف‌سازی، ابهامات را رفع کرد و بیانیه مشترکی برای همکاری داوطلبانه امضا شد؛ اما گروسی این بیانیه را الزام‌آور تفسیر کرد و به زیاده‌خواهی‌های آژانس ادامه داد، در حالی که ایران آن را کاملاً داوطلبانه صورت داده بود. در آبان همان سال رافائل گروسی بر عراقچی، اسلامی و پزشکیان دیدار کرد. این سفر در سایه فشار ترونیکای اروپایی برای صدور قطعنامه علیه ایران انجام شد. او از تأسیسات «نطنز» و «فردو» بازدید کرد و مذاکرات را سازنده خواند، اما پس از بازگشت، رفتارهای متناقض همیشگی را تکرار کرد.

همکاری طبق چهارچوب‌ها ادامه دارد

رافائل گروسی در اظهارات خود بارها دچار تناقض شده است. او از یک سو برنامه هسته‌ای ایران را صلح‌آمیز می‌خواند و از سوی دیگر با اتهامات مبهم ایران را به عدم همکاری متهم می‌کند. این دوگانگی، نشانه سیاسی‌کاری او تحت فشار غرب است. در سال ۲۰۲۳، گزارش محرمانه‌ای درباره غنی‌سازی ۸۴ درصدی ایران در رسانه‌های خارجی منتشر شد. این در حالی بود که ادعای مذکور اصلاً با اسناد معتبر تأیید نشده بود. این اقدام حیثیت آژانس را در موضوع

حفظ محرمانگی زیر سؤال برد و طبق خواست غرب، فشار بین‌المللی علیه ایران را افزایش داد. گروسی بعداً در تهران اعلام کرد که ابهامات رفع شده، اما این رفتار نشان‌دهنده استفاده آژانس از گزارش‌ها به‌عنوان اهرم فشار بود. از سوی دیگر لغو مجوز برخی بازرسان آژانس توسط ایران، که به دلیل تخلفات سیاسی آن‌ها انجام شد، با واکنش غیرمنطقی گروسی مواجه شد. او این اقدام را که حق قانونی ایران بود، مانع نظارت خواند، در حالی که بیش از ۱۰۰ بازرس دیگر همچنان در ایران فعال هستند! اختلافات بر سر سایت‌های ادعایی نیز نمونه دیگری از سیاسی‌کاری آژانس است. ایران با حسن نیت، پرونده دوسایت را بست، اما آژانس همچنان بر دو سایت دیگر پافشاری می‌کند. اگرچه این رفتارهای غیرحرفه‌ای و مغرضانه، سطح اعتماد به آژانس را به‌شدت تقلیل داده، اما همکاری‌های داوطلبانه تهران با آژانس همچنان به قوت خود باقی است.

دود تهدیدها مواد هسته‌ای را ناپدید خواهد کرد

سفر گروسی به تهران در مقطع فعلی و با توجه به شرایط حاکمی که گفته شد، فرصتی برای ایران است تا با دیپلماسی فعال، از حقوق هسته‌ای خود دفاع کند. حضور گروسی علی‌رغم اینکه می‌تواند بازهم آغشته به تناقض و سیاسی‌کاری و خودنمایی در معرکه هسته‌ای شود، یک پیام واضح دارد و آن پایبندی ایران به معاهدات و چهارچوب حقوقی مربوط به مسائل هسته‌ای است. البته این تحلیل هم وجود دارد که اگر تهدید نظامی جدی علیه ایران شکل بگیرد، ایران بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را اخراج خواهد کرد. دسترسی آن‌ها را قطع می‌کند و مواد هسته‌ای را به جایی منتقل خواهد کرد که دست هیچ بازرسی به آن نرسد. این موضع از منظر امنیتی کاملاً منطقی است. ترامپ چندین بار تأسیسات هسته‌ای ایران را تهدید به حمله مستقیم کرده، حتی وقتی می‌گوید «دوست دارم ایران را قوی بینم»، بنابراین ما در راستای اعلام حسن نیت، به علاقه‌مندی ترامپ احترام می‌گذاریم و تأسیساتمان را به جایی منتقل می‌کنیم که ایران همچنان قوی بماند. به بیان دیگر در صورت بروز تهدید نظامی جدی، حضور بازرسان و دسترسی آن‌ها به اطلاعات حساس می‌تواند به افشای داده‌هایی منجر شود که دشمنان ایران، به‌ویژه رژیم‌صهیونیستی، از آن برای هدف‌گیری دقیق تأسیسات هسته‌ای استفاده کنند. منطق این تحلیل روشن است. اگر بازرسان آژانسی که با وجود همکاری قاطع ایران، علیه ایران گزارش می‌نویسند و باعث تنظیم قطعنامه علیه کشور می‌شوند، در شرایط تهدید به مواد هسته‌ای دسترسی داشته باشند، به راحتی اطلاعات را منتقل می‌کنند، دشمن حمله می‌کند و کار تمام می‌شود. از سوی دیگر تجربه تاریخی مادر ترور دانشمندان هسته‌ای و حملات سایبری و فیزیکی به تأسیسات نطنز، لزوم کاربست این سیاست را دوچندان می‌کند. ایران با این موضع، ضمن حفظ همکاری داوطلبانه با آژانس، تأکید دارد که در برابر تهدیدات متغبل نخواهد بود و امنیت ملی اش را در اولویت قرار می‌دهد.

فرهنگیستان

فرهنگیستان

سعی در مخدوش کردن چهره جمهوری اسلامی و ایجاد فشار سیاسی و دیپلماتیک بر ایران دارند. این گروه با بازسازی روایت‌های غیرواقعی از روند رسیدگی به پرونده‌های اعضای خود در آن دوره، تلاش کرده‌اند تا با استفاده از ابزارهای رسانه‌ای و لابی‌گری در کشورهای غربی، ایران را در عرصه بین‌المللی منزوی کنند. این اوج تلاش‌ها در جریان آشوب‌های سال ۱۴۰۱ نمایان شد، زمانی که اپوزیسیون با همراهی برخی رسانه‌های غربی و با تمرکز بر گنجینه‌اش نام‌سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در فهرست گروه‌های تروریستی اروپا، فشار مضاعفی را بر ایران وارد کردند. آن‌ها با استفاده از فضاسازی‌های رسانه‌ای و جلسات متعدد با مقامات غربی، سعی کردند این ایده را به یک تصمیم قانونی تبدیل کنند. با این حال، علی‌رغم تصویب این پیشنهاد در پارلمان اروپا، شورای وزیران خارجه اروپا پس از واکنش قاطع ایران مبنی بر اینکه ایران نیز نیروهای اروپایی حاضر در منطقه را تروریستی تلقی خواهد کرد از قانونی کردن آن خودداری کرد. این شکست نشان‌دهنده محدودیت‌های اپوزیسیون در تبدیل تبلیغات به نتایج ملموس است. منافقین با بازنشر روایت‌های تحریف‌شده از دهه ۶۰، مانند آنچه بی‌بی‌سی فارسی با عنوان ادعایی «هیئت مرگ» مطرح کرد، به دنبال ایجاد بهانه‌هایی برای دخالت خارجی در امور ایران هستند. این تحریفات نه‌تنها با هدف فشار بر ایران بلکه برای جلب حمایت مالی و سیاسی از دولت‌های غربی انجام می‌شود. منافقین با این اقدامات به دنبال حفظ جایگاه خود در میان حامیان خارجی و ادامه حیات سیاسی و اقتصادی خود هستند.

سلطنت‌طلبان و تروریست‌ها سربیک سفره نشستند

با ازسرگیری مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا، گروه‌های اپوزیسیون، از جمله منافقین و سلطنت‌طلبان، بار دیگر در یک جبهه مشترک فعال شده‌اند تا با ایجاد حاشیه، مسیر گفت‌وگوها را مختل کنند. این تحرکات با دو هدف اصلی دنبال می‌شوند؛ نخست، به حاشیه‌بردن تیم مذاکره‌کننده ایرانی و تضعیف موقعیت ایران در مذاکرات و دوم، احیای جریان مالی و سیاسی اپوزیسیون که پس از بازنگری دولت ترامپ در فاند‌های مالی آن‌ها تحت‌فشار قرار گرفته است. به گفته مارک روبریو، اپوزیسیون ایرانی از هر دلار حمایت مالی ۸۱،۰۰۰ سنت را برای خود برمی‌داشت که نشان‌دهنده سوءاستفاده گسترده آن‌ها از منابع مالی بود. با آغاز مذاکرات، این گروه‌ها که حیات سیاسی و مالی‌شان به ایجاد تنش و بحران وابسته است وضعیت خود را در خطر می‌بینند. آن‌ها با انتشار اخبار جعلی مانند ادعای سرقت خودکار توسط عضو تیم مذاکره‌کننده ایرانی یا تحریف رویدادهای تاریخی سعی دارند افکار عمومی را علیه ایران تحریک کنند و به‌عنوان بازوی کمکی آمریکا در میز مذاکرات با ایران فشار بیشتری بر مردم ایران وارد کنند. این اقدامات به دنبال بازگرداندن جریان مالی به جیب اپوزیسیون است که با کاهش حمایت‌های خارجی به‌شدت تضعیف شده‌اند. سلطنت‌طلبان و منافقین با وجود اختلافات ظاهری در این مقطع منافع مشترکی در ایجاد آشوب و حاشیه‌سازی دارند. آن‌ها با فضاسازی‌های رسانه‌ای و همکاری با رسانه‌هایی مانند بی‌بی‌سی فارسی به دنبال بازتولید روایت‌های نادرست و جلب‌توجه حامیان غربی خود هستند.

فرهنگیستان

فرهنگیستان

بی‌بی‌سی یا تلویزیون تروریست‌ها

هم‌زمان با مذاکرات ایران و آمریکا، بی‌بی‌سی فارسی در اقدامی هماهنگ با منافقین، فایل صوتی منتسب به آیت‌الله منتظری را منتشر کرد و به شایعه‌سازی علیه ایران پرداخت. این رسانه در توضیح این فایل مدعی شد که در جلسه‌ای با حضور آیت‌الله منتظری، حسینعلی نوری، مرتضی اشراقی و ابراهیم ربیعی، درباره پرونده‌های منافقین در دهه ۶۰ بحث شده و از این افراد باعنوان ادعایی و موهم «هیئت مرگ» یاد کرد. این روایت‌سازی که با هدف پرورنده‌سازی علیه ایران در مجامع بین‌المللی انجام می‌شود چند اشکال اساسی دارد. نخست اینکه در عصر هوش مصنوعی استناد به یک فایل صوتی که پر از خش و ابهام است فاقد اعتبار است و نمی‌تواند مبنای قضاوت تاریخی قرار گیرد. دوم اینکه حتی اگر فرض کنیم آیت‌الله منتظری چنین اظهاراتی داشته، او بعدها به دلیل نزدیکی به مهدی هاشمی و سوءاستفاده منافقین از ساده‌لوحی‌اش مورد تذکر امام خمینی قرار گرفت. سوم و مهم‌تر اینکه آنچه بی‌بی‌سی «هیئت مرگ» می‌نامد، در واقع «هیئت غفو» بود که برای بررسی پرونده‌های اعضای منافقین با نقش کمتر در جنایات دهه ۶۰ تشکیل شده بود. این هیئت به افرادی که از اقدامات گروهک منافقین اعلام برائت می‌کردند، فرصت غفو می‌داد. تحریف این واقعیت توسط بی‌بی‌سی، بخشی از پروژه قدیمی منافقین برای وارونه جلوه‌دادن تاریخ ایران است. این رسانه که بارها در راستای منافع دولت‌های غربی عمل کرده، با این اقدام به دنبال تسهیل روند تحریم‌های سیاسی و دیپلماتیک علیه ایران است. منافقین که خود در دهه ۶۰ مسئول ترور هزاران نفر از مردم می‌گناه ایران بودند، حالا با حمایت رسانه‌هایی مانند بی‌بی‌سی سعی در مظلوم‌نمایی دارند. انتشار این فایل صوتی در زمان مذاکرات حساس ایران و آمریکا نشان‌دهنده تلاش هماهنگ برای تحت‌فشار قراردادن ایران و تضعیف موقعیت آن در عرصه دیپلماتیک است.

بی‌پولی منافقین را به بازی تکراری وادار کرد

گروهک منافقین سال‌هاست با جمل روایت در مورد دادگاه‌های دهه ۶۰